

- א בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינַי:
בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינַי:
בִּירְחָא תְּלִיתָאָה לְמַפֵּק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּיוֹמָא הַדִּין אַתּוּ לְמִדְבְּרָא דְּסִינַי:
- ב וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲזֹּשׁוּ יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר:
וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲזֹּשׁוּ יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר:
וַנְטְלוּ מִרְפִּידִים וְאַתּוּ לְמִדְבְּרָא דְּסִינַי וְשָׂרוּ בְּמִדְבְּרָא וְשָׂרָא תַּמָּן יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל טוּרָא:
- ג וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב
וְתֹגֵד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתֹגֵד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
וּמֹשֶׁה סָלַק לְקֶדֶם יְיָ וַיִּקְרָא לֵיהּ יְיָ מִן טוּרָא לְמִימַר בְּדִנָּן תִּימַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַחֲוִי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
- ד אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׂרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי:
אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׂרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי:
אַתּוֹן חֲזַתּוֹן דִּי עֲבַדִּית לְמִצְרַיִם וַנְטְלִית יַתְכוֹן כְּדַעַל גְּדַפֵּי נְשָׂרִין וְקַרְבִּית יַתְכוֹן לְפַלְחָנִי:

רש"י

(א) ביום הזה, בראש חודש (שבת פו.). לא היה צריך לכתב אלא 'ביום ההוא'. מהו 'ביום הזה' — שיהיו דברי תורה (חדשים) [חביבים] עליך כאלו היום נתנו:

(ב) ויסעו מרפידים, למה הצרך לחזור ולפרש מהיכן נסעו, והלא כבר כתב שברפידים היו חונים, בידוע שמשם נסעו, אלא להקיש נסעתן מרפידים לביאתן למדבר סיני — מה ביאתן למדבר סיני בתשובה, אף נסעתן מרפידים בתשובה (מכילתא). ויחזשם ישראל, כאיש אחד בלב אחד. אבל שאר כל החניות בתרעומות ובמחלקת (מכילתא). נגד ההר, למזרחו, וכל מקום שאתה מוצא "נגד" — פנים למזרח (מכילתא):

(ג) ומשה עלה, ביום השני (שבת פח.). וכל עליותיו בהשקמה היו, שנאמר: (להלן לד ד) "וישכם משה בבקר" (שבת פו.). כה תאמר, בלשון הזה וכסדר הזה — לביית יעקב, אלו הנשים, תאמר להן בלשון רפה, ותגיד לבני ישראל, ענשין ודקדוקין — פרש לזכרים דברים הקשין בגידין (שבת פו.):

(ד) אתם ראיתם, לא מסרת היא בידכם, ולא בדברים אני משגר לכם, לא בעדים אני מעיד עליכם, אלא אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים" — על כמה עברות היו חביבין לי קדם שנודווגו לכם ולא נפרעתי מהם, אלא על ידכם (מכילתא). ואשא אתכם, זה היום שבאו ישראל לרעמסס, שהיו ישראל מפזרין בכל ארץ גשן, ולשעה קלה כשבאו ליסע ולצאת, נקבצו כלם לרעמסס (מכילתא). ואונקלוס תרגם: "ואשא" — ונטלית יתכון, כמו 'ואסיע אתכם', תקן את הדבור, דרך כבוד למעלה. על כנפי נשרים, כנשר הנושא גוזליו על כנפיו, שכל שאר העופות נותנים את בניהם בין רגליהם, לפי שמתיראין מעוף אחר שפורח על גביהם, אבל הנשר הזה אינו מתירא אלא מן האדם שמה יזרק בו חץ, לפי שאין עוף אחר פורח על גביו. לכך נותנו על כנפיו, אומר: מוטב יכנס החץ בי ולא בכני — אף אני עשיתי כן: "ויסע מלאך האלהים וגו',

ה וְעַתָּה אִם־שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וְהָיִיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל־הָעַמִּים
בְּיַלְדֵי כָּל־הָאָרֶץ:

וְעַתָּה אִם־שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וְהָיִיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ:
וְכַעַן אִם קִבַּלְתֶּם תִּקְבְּלוּן לְמִימָרֵי וְתִטְרוּן יַת קָנָמִי וְתִהְיוּן קָדְמֵי חֲבִיבִין מִכָּל עַמְמִיָּא אַרְי דִּי לִי כָּל אַרְעָא:

ו וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלַכַת כְּהֻנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלַכַת כְּהֻנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְאַתּוֹן תִּהְיוּן קָדְמֵי מַלְכִין כְּהֻנִין וְעַם קְדִישׁ אֱלִין פְּתַגְמִיָּא דִּי תַמְלִל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: **חמישי**

רש"י שמות יד ט כ), והיו מצרים זורקים חצים ואבני בליסטראות, והענן מקבלם (מכילתא). ואבא אתכם אלי, כתרגומו:

(ח) וְעַתָּה, אִם עַתָּה תִקְבְּלוּ עֲלֵיכֶם, יַעֲרֹב לָכֶם מִכָּאן וְאֵילָן, שְׁכָל הַתְּחִלוֹת קִשׁוֹת (מכילתא). וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי, שְׁאֲכֹרֶת עִמָּכֶם עַל שְׁמִירַת הַתּוֹרָה. סִגְלָה, 'אוֹצָר חֲבִיב', כְּמוֹ: "וּסְגֻלַת מְלָכִים" (קהלת ב ח) — כְּלִי־יָקָר וְאֲבָנִים טוֹבוֹת שֶׁהַמְּלָכִים גּוֹנְזִים אוֹתָם — כֵּן אַתֶּם תִּהְיוּ לִי סִגְלָה מִשְׁאָר אַמּוֹת (מכילתא), וְלֹא תֹאמְרוּ אַתֶּם לְבַדְכֶם שְׁלִי וְאֵין לִי אַחֵרִים עִמָּכֶם וּמֵה יֵשׁ לִי עוֹד שֶׁתִּהְיֶה חֲבַתְכֶם נִפְרָת, "כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ" — וְהֵם בְּעֵינֵי וּלְפָנֵי לְכָלוּם:

(ו) וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלַכַת כְּהֻנִים, 'שָׂרִים', כְּמֵה דְאֵת אָמַר: "וּבְנֵי דָוִד כְּהֻנִים הָיוּ" (שמואל-ב ב ח). אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים, לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר (מכילתא):